

Forvaltningsplan for Alnes fuglefredningsområde i Levanger kommune

2019–2029

Tittel	: Forvaltningsplan for Alnes fuglefredningsområde i Levanger kommune. 2019–2029
Dato	: 03.07.2019
Forfatter	: Veronica Myhr Stavnås
Rapportnummer	: Rapport 12 - 2019
ISBN	: 978-82-8397-021-0
Emneord	: fuglefredningsområde Trondheimsfjorden våtmarkssystem Ramsar Levanger kommune
Utgiver	: Fylkesmannen i Trøndelag, Klima- og miljøavdelingen
Antall sider	: 28
Ansv. sign	: Bjørnar Wiseth
Sammendrag	: Forvaltningsplanen beskriver mål, verdier, brukerinteresser og tiltak i Alnes fuglefredningsområde. Planen beskriver også retningslinjer for bruk av området innenfor verneforskriftens rammer. Alnes fuglefredningsområde er et viktig leveområde for marint tilknyttede fuglearter, og spesiell verdi knytter seg til området som hvile- og beiteområde for vade- og andefugler, og som hekkeområde for sjøfugl. Verneområdet fikk Ramsarstatus i 2014 og er en del av Trondheimsfjorden våtmarkssystem. Planen skal revideres hvert 10. år, men kan revideres tidligere ved behov. Forsidefoto: Fylkesmannen i Trøndelag

Innhold

1 Innledning.....	4
Alnes (VV00002251)	4
1.1 Om forvaltningsplanen	4
1.2 Forvaltningsmyndighetens oppgave	5
2 Områdefakta	5
2.1 Internasjonale forpliktelser	5
2.2 Ramsar-tekst.....	5
2.3 Bernkonvensjonen-tekst.....	7
3 Natur	7
3.1 Beskrivelse	7
3.2 Naturtyper beskrivelse.....	7
3.3 Arter beskrivelse	8
3.4 Negativ påvirkning beskrivelse	8
4 Bruk-historikk.....	8
4.1 Eierstruktur	8
4.2 Restriksjonsområder	8
5 Forvaltning.....	9
5.1 Innledning	9
5.2 Bevaringsmål	9
5.3 Tiltaksplan	9
5.4 Skjøtselsplan	10
5.5 Besøksforvaltning	10
5.6 Forvaltningsutfordringer.....	10
5.7 Naturmangfoldloven	10
5.8 Verneforskrift URL	10
5.9 Forvaltningsmyndighetens retningslinjer	11
6 Kunnskapsgrunnlag	11
7 Vedlegg.....	12

1 Innledning

Alnes (VV00002251)

Godkjent av	Fylkesmannen i Trøndelag, Klima- og miljøavdelingen
Oppstartsdato	03.05.2018
Planlagt revisjon	03.07.2029
Sametingskonsultasjon	
Godkjent dato	03.07.2019
Høringsdato	18.01.2019

ephorte saksnummer	2017/2344
Forvaltningsmyndighet	Fylkesmannen i Trøndelag
Forvaltningsmyndighetstype	Fylkesmann
Oppsyn	http://www.naturopsyn.no/lokalkontorer/
Fylker	Trøndelag
Kommuner	Levanger
Verneform	dyrefredningsområde
Verneplan	Verneplan for sjøfugl
Vernet dato	19.12.2003

1.1 Om forvaltningsplanen

Det ble meldt oppstart av forvaltningsplanarbeidet 4. april 2017. Forvaltningsplanprosessen startet med et felles oppstartsmøte på rådhuset i Levanger 4. mai 2017 for ni fuglefredningsområder i Ramsar-området Trondheimsfjorden våtmarkssystem. De ni områdene er; Lundleiret (Steinkjer), Vikaleiret (Inderøy), Bjørga (Verdal), Tynesfjæra (Levanger), Eidsbotn (Levanger), Alnes (Levanger), Falstadbukta (Levanger), Vinnan og Velvängen (Stjørdal) og Vikanbukta (Stjørdal). I tillegg består Trondheimsfjorden våtmarkssystem av tre naturreservat; Ørin (Verdal), Rinnleiret (Verdal og Levanger) og Gaulosen (Trondheim og Melhus). Det finnes fra før en forvaltningsplan for Gaulosen naturreservat. Forvaltningsplanen for Alnes fuglefredningsområde er utarbeidet av Fylkesmannen i Trøndelag.

Formålet med fredningen er å ivareta fuglelivet og dets leveområder i et viktig fjære-, land- og gruntvannsområde, med det naturlig tilknyttede plante- og dyreliv som er viktig for fuglenes livsmiljø. Området er et viktig leveområde for marint tilknyttede fuglearter i en region med stor menneskelig aktivitet. Spesiell verdi knytter seg til området som hvile- og beiteområde for vade- og andefugler, og som hekkeområde for sjøfugl. Forvaltningsplanen er utarbeidet innenfor verneforskriftens rammer og skal fungere som et praktisk hjelpemiddel for forvaltningsmyndigheten. Formålet med

forvaltningsplanen er å etablere helhetlige forvaltningsordninger for å ivareta verneverdiene. Planen skal revideres hvert 10. år, men kan revideres tidligere ved behov.

1.2 Forvaltningsmyndighetens oppgave

Forvaltningsmyndigheten har ansvaret for den daglige forvaltningen av området. Siden verneområdet inngår i Ramsarområdet Trondheimsfjorden våtmarkssystem, er forvaltningsmyndigheten forpliktet til å rapportere til Miljødirektoratet dersom den økologiske tilstanden står i fare for å bli dårligere. Forvaltningsmyndigheten har ansvaret for å sette i verk nødvendige tiltak for å bevare verneverdiene og den økologiske tilstanden. Forvaltningsmyndigheten behandler også dispensasjonssøknader etter verneforskriften og naturmangfoldloven § 48.

2 Områdefakta

Landareal (daa)	20
Sjøareal (daa)	1110
IUCN-status	IUCN_IV
Ramsar-status	Ja
Emerald-status	Ja

2.1 Internasjonale forpliktelser

Flere internasjonale miljøavtaler har betydning for forvaltning av verneområder i Norge. Mange av miljøavtalene er underlagt FN, fordi et grenseløst samarbeid er nødvendig for å løse problemer som arter seg likedan i mange land.

Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) er en global avtale om bevaring og bærekraftig bruk av biologisk mangfold. Formålet med konvensjonen er tredelt: å bevare det biologiske mangfoldet, sikre bærekraftig bruk av biologiske ressurser og en rimelig og rettferdig fordeling av fordelene som følger av utnyttelse av genetiske ressurser. Konvensjonens arbeid er organisert for å kunne oppnå disse tre målene globalt og nasjonalt.

Bonnkonvensjonen gir beskyttelse av trekkende arter av ville dyr. Konvensjonen er en rammeavtale som for mange arter først blir forpliktende gjennom spesialavtaler. I første rekke omfattes trekkende arter og bestander av slike som regelmessig krysser nasjonale grenser.

2.2 Ramsar-tekst

Trondheimsfjorden våtmarkssystem er et Ramsarområde. Konvensjonen om vern av våtmarker, Ramsarkonvensjonen, trådte i kraft 21. desember 1975 med formål å beskytte våtmarksområder generelt og særlig som leveområde for vannfugler. Etter hvert har målsetningen blitt utvidet, og omfatter i dag ivaretagelse av våtmarker både som leveområde for flora og fauna, og som viktig naturressurs for mange mennesker. Miljødirektoratet er norsk vitenskaps- og forvaltningsmyndighet for konvensjonen. Konvensjonen har i dag tre hovedpilarer:

- å forvalte internasjonalt viktige våtmarksområder (Ramsarområder) slik at deres økologiske funksjoner opprettholdes.
- å sørge for bærekraftig bruk ('wise use') av våtmarker generelt i forvaltning og arealplanlegging, herunder bl.a. kartlegge og gjennomføre verneplaner for våtmarker.
- å delta i internasjonalt samarbeid om våtmarker – for eksempel bistandssamarbeid.

Trondheimsfjorden våtmarkssystem fikk status som Ramsarområde i 2002, men ble utvidet med 9 fuglefredningsområder i 2014. Ramsarområdet oppfyller følgende kriterier:

- Kriterium 1: De skjermede områdene langs Trondheimsfjorden er representative marine tidevanns-våtmarker for denne bio-geografiske regionen.

- Kriterium 2: Verneområdene som inngår i Ramsarområdet er viktig for flere rødlistede arter, særlig for vannfugl under trekket. Områdene har også verdi for overvintrende fugl, invertebrater og planter. Blant de vanligste rødlistede artene i områdene finner vi: EN (sterkt truet): vasskrans, svarthalespove, makrellterne brushane og stor elvedykker. VU (sårbar): Tindvedkjuke, bergand, sanglerke, sædgås, teist (overvintrer og hekker) og oter. NT (nær truet): mandelpil. Rødlistestatus er hentet fra den nasjonale rødlista fra 2015.

- Kriterium 4: Områdene er livsviktige for både fugl på trekk og det store antallet overvintrende dykkender, dykkere og lappdykkere av østlig opprinnelse. Den lokale populasjonen av dykkender (e.g. ærfugl) er også avhengig av disse områdene. Flere av områdene har små populasjoner av ærfugl, i noen finner vi også noen få sjøorrer (NT), kvinender, silender og laksender. Svalbardpopulasjonen av kortnebbgås (*Anser brachyrhynchus*) har sin viktigste hvile- og rasteplass i Trondheimsfjorden, mellom hekke- og myte-områdene på Spitsbergen og overvintringsområder i Danmark, Belgia og Nederland.

- Kriterium 5: Omtrent 73 900 (2013) kortnebbgjess bruker våtmarkene og nærliggende dyrkamark i nordre del av Trondheimsfjorden regelmessig under trekket. I flere av verneområdene som inngår i Ramsarområdet er det observert 3000–10 000 gjess på det meste, men sannsynligvis er det snakk om mer enn 20 000 gjess til sammen. I tillegg kommer tusenvis av dykkender (e.g. 2000–2500 ærfugl ved Gaulosen og Ørin), samt vadere under høst- og vår-trekket.

- Kriterium 6: Nærmest hele Svalbard-populasjonen av kortnebbgås (73 900 av 81 500 individer i 2013) bruker områdene i Trondheimsfjorden våtmarkssystem som oppsamlingsområder om våren og høsten. Vi finner også et stort antall ærfugl her, særlig i Vinnan og Velvängen fuglefredningsområde om våren. Her er det flere tellinger av ærfugl som overgår 1 %-nivået (4250 individer), med et maksimum på 5000 individer, men det finnes også et høyt antall ærfugl i de andre verneområdene. Det totale antallet overvintrende ærfugl i Trondheimsfjorden er estimert til å være mellom 15 000 og 20 000 individer, men dette inkluderer også områder utenfor Ramsarområdet.

- Kriterium 8: Den lokale populasjonen av sild i Trondheimsfjorden er viktig, bl.a. for hekkende og trekkende dykkender, da disse blant annet spiser rogn som er avsatt langs kysten om våren. Ørin, Gaulosen og Vinnan og Velvängen er gyteområder for Trondheimsfjordsilda. Villaks og sjørret bruker noen av Ramsarområdene som migrasjonsområder. Sjørreten bruker noen av områdene som næringssøksområder.

Norge har forpliktet seg til å sikre den økologiske funksjonen til våre 63 Ramsarområder gjennom bærekraftig forvaltning som bygger på beste tilgjengelige kunnskap om områdenes verdier og tålegrenser.

Forvaltningsplaner skal utarbeides for samtlige områder, og kontroll og overvåking skal gjennomføres inne i områdene og i tilgrensende influensarealer og buffersoner. Hvert tredje år rapporterer medlemslandene til Ramsarkonvensjonen om status for de utpekte Ramsarområdene. Videre er det krav om løpende rapportering ved eventuell risiko for endringer i økologisk karakter, tilstand eller status i Ramsarområdene.

2.3 Bernkonvensjonen-tekst

Alnes er et område i Emerald Network. Dette er et nettverk av lokaliteter fra Russland vest for Ural, over hele Europa samt Nord-Afrika, som skal bidra til å ta vare på arter og naturtyper som trenger beskyttelse over større områder og i flere land for å overleve. Bernkonvensjonen verner europeiske arter av ville planter og dyr og deres naturlige leveområder. Etablering av Emerald Network er ett av konvensjonens virkemidler for å oppnå dette. Norge har ansvar for bidra til å utpeke områder for å beskytte om lag 130 arter og 50 naturtyper. I tillegg har vi mulighet til å foreslå flere arter og naturtyper inn i det økologiske nettverket. Prosessen med å etablere nettverket startet i 2007. Siden da har mange fagmiljøer og eksperter gitt råd om hvilke arter og naturtyper som Norge bør nominere til nettverket. De utpekte Emerald-områdene må beskyttes og forvaltes slik at artene og naturtypene overlever på lang sikt. Hvert sjetten år må de land som har et nettverk rapportere til Bernkonvensjonen, for å vise om det fungerer etter hensikten.

3 Natur

3.1 Beskrivelse

Alnesfjæra er ca. 2,5 km lang. Den er omkranset av et kort usammenhengende belte av rullestein og dyrkamark. Det er et rikt planteliv i strandsonen. Alnesholmen er en enkeltstående holme, ca. 600 m fra land, hvor vegetasjonen hovedsakelig består av gress, hundekjeks, løvetann, stornesle, geitrams m.v.

Alnesfjæras viktigste funksjon er under trekket, spesielt høsttrekket. De vanligste våtmarksfugler opptrer i bra antall. Området har en viss betydning som myte- og overvintringsområde for ender, særlig ærfugl og stokkand. Det foregår forflytninger av fugl mellom Alnesfjæra og Eidsbotn. Per 2018 er det registrert observasjoner av 156 ulike fuglearter i tilknytning til området. Alnesholmen har stor hekketetthet, og er et betydelig hekkeområde m.a. for fiskemåke og hettemåke.

3.2 Naturtyper beskrivelse

Alnes fuglefredningsområde består av et stort bløtbunnsområde som strekker seg utover på vestsiden av Levangernesset. Dette området er registrert som en svært viktig naturtype (verdi A). I tillegg er det registrert noen mindre områder med ålegrassamfunn (verdi C) i verneområdet. Bløtbunn er produktive naturtyper som er viktige områder for næringssøkende sjøfugl. Ålegrasenger inneholder flere spesialiserte arter og samfunn, og større forekomster av slike undervannsenger er sjeldne. Ålegrasenger er svært produktive og regnes som viktige marine økosystemer på verdensbasis.

3.3 Arter beskrivelse

Alnes har størst betydning for fugl under trekket, spesielt høsttrekket. Gjess er den mest tallrike fuglegruppen, etterfulgt av vadere og ender (Husby 2000). Grågåås og kortnebbgåås er vanlige å se i Alnes under vår- og høsttrekket. Hvitkinngås og brunnakke er også relativt vanlige trekkfugler i området. De siste årene har brunnakke kun blitt observert om høsten. Dverggås (CR) og polarsnipe (EN) har også blitt observert under høsttrekket enkelte år. Stjertand (VU) har siden 2011 blitt observert årlig under høsttrekket.

Hettemåke (VU) og fiskemåke (NT) er vanlige hekkefugler på Alnesholmen. Tjeld og ærfugl (NT) er også relativt vanlige hekkefugler på Alnes, og det er også observert hekkende storspove (VU) enkelte år. Gravand og krikand kan sees på Alnes i sommerhalvåret, men det er usikkert om disse hekker i området. Det er også gjort et fåtall observasjoner av svarthalespove (EN) i Alnes i sommerhalvåret, hovedsakelig i 2013 og 2014. Brushane (EN) kan også sees i området på sensommeren/tidlig høst.

Området har også betydning som overvintringsområde og myteområde for en del ender, særlig stokkand og ærfugl (NT). Havelle og svartand (NT) overvintrer også i området, mens kvinand benytter området hele året.

(kilde: Artsdatabanken)

3.4 Negativ påvirkning beskrivelse

Fremmede arter:

Det vokser en del kjempespringfrø i Alnes fuglefredningsområde. Kjempespringfrø er satt i kategorien "svært høy risiko" (SE) på Fremmedartslista 2018. Det vokser særlig tett med kjempespringfrø langs to bekkeutløp i verneområdet, noe som tyder på at frøene fraktes inn i verneområdet gjennom disse utløpene.

4 Bruk-historikk

4.1 Eierstruktur

Verneområdet berører ti private eiendommer langs fjæra, men mesteparten av verneområdet består av sjøareal.

4.2 Restriksjonsområder

I perioden 15. april-1. juli er det ferdselsforbud på Alnesholmen. Det er ikke ferdselsforbud i den delen av verneområdet som ligger på fastlandet, men hunder skal holdes i bånd hele året.

5 Forvaltning

5.1 Innledning

Forvaltningen av verneområdet består blant annet av å utføre tiltak for å ivareta eller bedre naturtilstanden. Dette gjøres gjennom skjøtsel og andre fysiske tiltak, samt skilting, tilrettelegging og informasjon til de som besøker området. Forvaltningsmyndigheten søker Miljødirektoratet om midler til tiltak i verneområder. Målet er å bevare området som en god lokalitet for sjøfugl. I Alnes fuglefredningsområde er det områdets verdi som beite- og hvileområde for sjøfugl under høsttrekket, samt Alnesholmens verdi som hekkeområde, som er den viktigste verneverdien. Forvaltningsmyndighetens oppgave i Alnes er derfor å sørge for at områdets kvaliteter for sjøfugl opprettholdes. Viktige tiltak i dette området er søppelrydding og bekjempelse av fremmede arter.

5.2 Bevaringsmål

ID	Bevaringsmål- tekst	Tilstands- variabel	NiN- natur- typer	Målt tilstand	Opprettet	Visningsfelt
VV0000225 1 + 3486	Fravær av kjempespringfrø			2 (God)	04.03.2016	https://natstat.miljodirektoratet.no/Area/FactPage/109604?bevaringsmalID=3486

5.3 Tiltaksplan

ID_TILTAK	Pri	TEMA	BESKRIVELSE	Dato ferdig
ID_TILVV00002251_000000001	1	Fremmede arter	Området skal lukes for kjempespringfrø 1 gang pr. mnd i juni, juli og august. Tiltaket vil trolig pågå i flere år fremover. De fleste plantene befinner seg rundt to bekke-/grøfteutløp i verneområdet. Innsatsen bør derfor konsentreres til disse områdene. Det er mulig at nye frø kommer inn i verneområdet gjennom disse utløpene.	
ID_TILVV00002251_000000002	2	Søppelrydding	Det bør ryddes søppel i verneområdet minst én gang i året, helst før 15. april (vårtrekket). Skoleklasser kan engasjeres til å gjøre denne jobben.	

5.4 Skjøtselsplan

Planbehov er ikke avklart.

5.5 Besøksforvaltning

Plan utarbeidet og ligger som vedlegg.

5.6 Forvaltningsutfordringer

Fremmede arter:

Utbredelsen av kjempespringfrø er en trussel mot verneverdiene fordi de fortrenger de naturlige plantene i verneområdet. Planten er ettårig og røttene binder jorda dårlig. Strandvollene i Alnes blir da lett utsatt for erosjon. Forvaltningsmyndigheten har de siste årene luket kjempespringfrø i Alnes en gang per måned i juni, juli, august og september. Blomster "fanges" i plastposer for å hindre at frøene spres når planten lukes. Lukinga ser ut til å hjelpe, men det kan virke som nye frø kommer inn i verneområdet via to bekkedrag.

Marin forsøpling:

Søppel som kommer sjøveien er et kontinuerlig problem både i og utenfor verneområdet. Søppelet er en trussel mot verneverdiene da fugler kan spise eller sette seg fast i forskjellige gjenstander. Det er utfordrende å holde verneområdet fritt for søppel til enhver tid. Problemet kan løses ved å engasjere blant annet skoleklasser til å plukke søppel i området en gang i året. Til gjengjeld kan de få et beløp til "klassekassa".

5.7 Naturmangfoldloven

Dette avsnittet beskriver hvordan miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 7–12 har blitt brukt til å utforme forvaltningsplanen. De sentrale prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–12, som ifølge § 7 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 står sentralt i utformingen av forvaltningsplanen. Under denne paragrafen står det at beslutninger som påvirker naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig kunnskap. Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i Alnes er beskrevet under "Natur". Kunnskapen er hentet fra blant annet Naturbase, Artsdatabanken og verneplanen. Denne kunnskapen er bakgrunnen for kapittelet som omhandler forvaltning. Basert på registreringene av sjøfugl i fuglefredningsområdet, samt eksisterende kunnskap om deres levevis, samt nasjonale og internasjonale bestandsstatuser, har Fylkesmannen vurdert at kunnskapsgrunnlaget er godt. Grunnet et godt kunnskapsgrunnlag har føre-var-prinsippet i § 9 blitt tillagt lite vekt under utformingen av forvaltningsplanen.

Den samlede belastningen på økosystemet (jf. § 10) vurderes her over et større område, da sjøfugler gjerne trekker over større arealer. Det er stort press på elvedeltaer og bløtbunnsområder i fjæresonen i sentrale områder av Trondheimsfjorden, men gjennom verneplanen for sjøfugl ble flere av disse bløtbunnsområdene vernet. Alnes sees derfor i sammenheng med de andre fuglefredningsområdene i Trondheimsfjorden, og forvaltningen skal i følge forvaltningsplanen legges opp for å bevare lokalitetens kvaliteter for trekkende-, hekkende- og overvintrende sjøfugler.

5.8 Verneforskrift URL

<http://www.lovdatabasen.no/for/lf/mv/xv-20031219-1707.html>

5.9 Forvaltningsmyndighetens retningslinjer

Tema	Forskriftsreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
Bruk av drone	§ 3 nr. 5	Bruk av motor på modellfly og modellfly, herunder bruk av drone, i verneområdet er ikke tillatt.
Eggsanking	§ 4 nr. 11	Ifølge verneforskriften § 4 pkt 11 står det at bestemmelsene i § 3 ikke er til hinder for: "Rettighetshavers rett til å ta bort dun, samt egg av gråmåse, svartbak og fiskemåse i samsvar med gjeldende lovverk. Dette gjelder kun på Alnesholmen". I jakt- og fangsttider m.m. 1. april 2017–31. mars 2022 § 6 (sanking av egg og dun) er fiskemåke ikke nevnt under arter det kan sankes egg fra. Det vil si at rettighetshaver kun kan ta egg fra gråmåke og svartbak, og ikke etter 20. mai.
Motorisert ferdsel	§ 3 nr. 5, § 4 nr. 14 og 16	Motorisert ferdsel er forbudt både på land og sjø. Forbudet gjelder ikke ferdsel med båt i forbindelse med yrkesfiske, og utsetting av båt på egen grunn, med bruk av båtens motor til og fra opplagsplassen.
Uttak av sand	§ 3 nr. 3	Uttak eller oppfylling av masse, herunder sand, er ikke tillatt i verneområdet.

6 Kunnskapsgrunnlag

Forfattere	År	Tittel	Utgiver	Kobling
Artsdata banken	2018	Funndata fra Norsk Ornitologisk Forening, nedlastet gjennom Artskart 24.05.2018.		
Husby M	2000	Fuglene i Levanger	Høgskolen i Nord-Trøndelag	http://gamle.levanger.kommune.no/tjenestetorg/landogskog/biologisk_mangfold/dok/fuglene_i_levanger_husby.pdf
Kaspersen, T.E. og Einvik, K.	1997	Utkast til verneplan for sjøfuglområder i Nord-Trøndelag. Rapport 1997-3: 1-221	Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, miljøvern avdelingen	http://gint.no/fmmt/rapport/pdf/1997_3.pdf

7 Vedlegg

FILVEDLEGG

Dokument nr	Lagt til	Tema	Eksternt opphav	Internt opphav
1	10.05.2019	Besøksstrategi		Ja

KARTVEDLEGG

Dokument nr	Lagt til	Tema	Eksternt opphav	Internt opphav
2	24.05.2018	Fremmede arter		
3	16.11.2017	Oversiktskart Trondheimsfjorden våtmarkssystem	https://rsis.ramsar.org/	

Enkel besøksstrategi for 8 fuglefredningsområder i Trondheimsfjorden våtmarkssystem

Fylkesmannen i Trøndelag

1. Innledning

Dette er en felles besøksstrategi for følgende fuglefredningsområder:

- Lundleiret (Steinkjer)
- Vikaleiret (Inderøy)
- Bjørga (Verdal)
- Tynesfjæra (Levanger)
- Alnes (Levanger)
- Falstadbukta (Levanger)
- Vinnan og velvengen (Stjørdal)
- Vikanbukta (Stjørdal)

Områdene ble foreslått vernet gjennom verneplanen for sjøfuglområder i Nord-Trøndelag, og de fleste ble vernet i 2003, med unntak av Vikanbukta som ble vernet i 2008. Alle områdene ble innlemmet i Ramsar-området Trondheimsfjorden våtmarkssystem i 2014. I forbindelse med forvaltningsplanarbeid for områdene utarbeides det nå en felles besøksstrategi. Denne strategien danner grunnlaget for utplassering av informasjonsplakater ved verneområdene.

Figur 1. Alnes fuglefredningsområde i Levanger kommune. Foto: Erlend Skutberg

2. Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget for de åtte fuglefredningsområdene står beskrevet i forvaltningsplanene. Mye av kunnskapen er hentet fra verneplanen, mens nyere informasjon om områdene er basert på observasjoner av sjøfugl som er registrert i artskart, samt nyere NiN-kartlegging.

Hovedformålet med verneområdene er å ivareta fuglelivet og dets leveområder i viktige fjære- og gruntvannsområder, med det naturlig tilknyttede plante- og dyreliv som er viktig for fuglenes livsmiljø. Områdene er viktige leveområder for marint tilknyttede fuglearter i en region med stor menneskelig aktivitet. De fleste områdene har størst verdi som beite- og hvileområder under vår- og høsttrekket, men noen av områdene er også viktige hekkeområder for sjøfugl. Mange av områdene benyttes i tillegg som overvintringsområde for ærfugl og andre ender.

2.1 Sårbare naturverdier

Sjøfuglene er sårbare for forstyrrelser, og det er ikke ønskelig med mer aktivitet og tilrettelegging nært strandkanten.

2.2 Den besøkende

Det er store forskjeller mellom områdene når det gjelder hvor mye de besøkes. Det finnes viktige tur- og friluftsområder i tilknytning til Lundleiret, Vikaleiret og Tynesfjæra. Vikanbukta ligger nært hytte- og friluftsområder, mens Vinnan og Velvängen grenser til arealer som benyttes til blant annet campingplasser.

Lundleiret fuglefredningsområde strekker seg noe innover Skåtangen som er et mye brukt friluftsområdet. Området som er mest brukt ligger imidlertid på sørsiden av tangen, mens verneområdet ligger på nordsiden. Det er imidlertid etablert stier og bålplasser langs verneområdet, og det er behov for flere verneskilt i området.

Vikaleiret grenser i nord mot Hundstangen og et mye brukt friluftsområde på Sundsand. Det er registrert slitasje på vegetasjonen i denne delen av verneområdet, men det er usikkert om det er positivt eller negativt for floraen. Ferdsel i dette området har trolig liten betydning for fuglelivet.

Det går en vei langs mesteparten av Tynesfjæra. Dette er en populær turvei, og området benyttes i tillegg en del som ekskursjonsområde for studenter ved Nord Universitet. På grunn av områdets nærhet til Levanger sentrum og Røstad, er dette et område som er egnet for ekskursjoner og informasjonsformidling. Menneskelig trafikk i området kan medføre forstyrrelse for fuglelivet, og det er derfor viktig med god informasjon i dette området

I Falstadbukta finnes det et fugletårn. Området ligger nært Ekne sentrum, og har trolig verdi som nærturterreng for Ekne skole og beboere i boligfeltet. Det ligger i tillegg en småbåthavn ved Falstadberget, ca. 300 m utenfor vernegrensen.

Vinnan og Velvängen ligger rett utenfor to campingplasser, og området er derfor trolig mye besøkt. Her er det viktig med god informasjon til de besøkende.

Vikanbukta ligger nært hytte- og turområder. I tillegg til eksisterende infotavle ved Vikanvegen bør det settes opp informasjon om verneområdet i enden av Sutterøygata eller Storvikavegen.

Bjørnga og Alnes er områder som er mindre brukt. Bjørnga ligger imidlertid nært E6, og det finnes en parkeringslomme med toalett og informasjonstavle her. Her finnes det fra før informasjon om verneområdet og det bør vurderes å bytte ut denne plakaten på sikt.

3. Mål

Målet med besøksstrategien er å bidra til at rett informasjon havner på rett plass i tilknytning til verneområdene. Det er ikke ønskelig med økt ferdsel i områdene, av hensyn til fuglelivet, men for at folk skal opptre varsomt i og rundt verneområdene er det viktig med god informasjon.

4. Tiltaksplan

Det planlegges ikke andre tilretteleggingstiltak enn oppføring av informasjonsplakater.

4.1 Behov for informasjonsplakater

Det finnes fra før informasjonsplakater i de fleste verneområdene, men plakaten er av ulik alder og kvalitet. På sikt skal alle plakaten byttes ut med nye etter ny mal, men det kommer ikke til å bli prioritert i 2018.

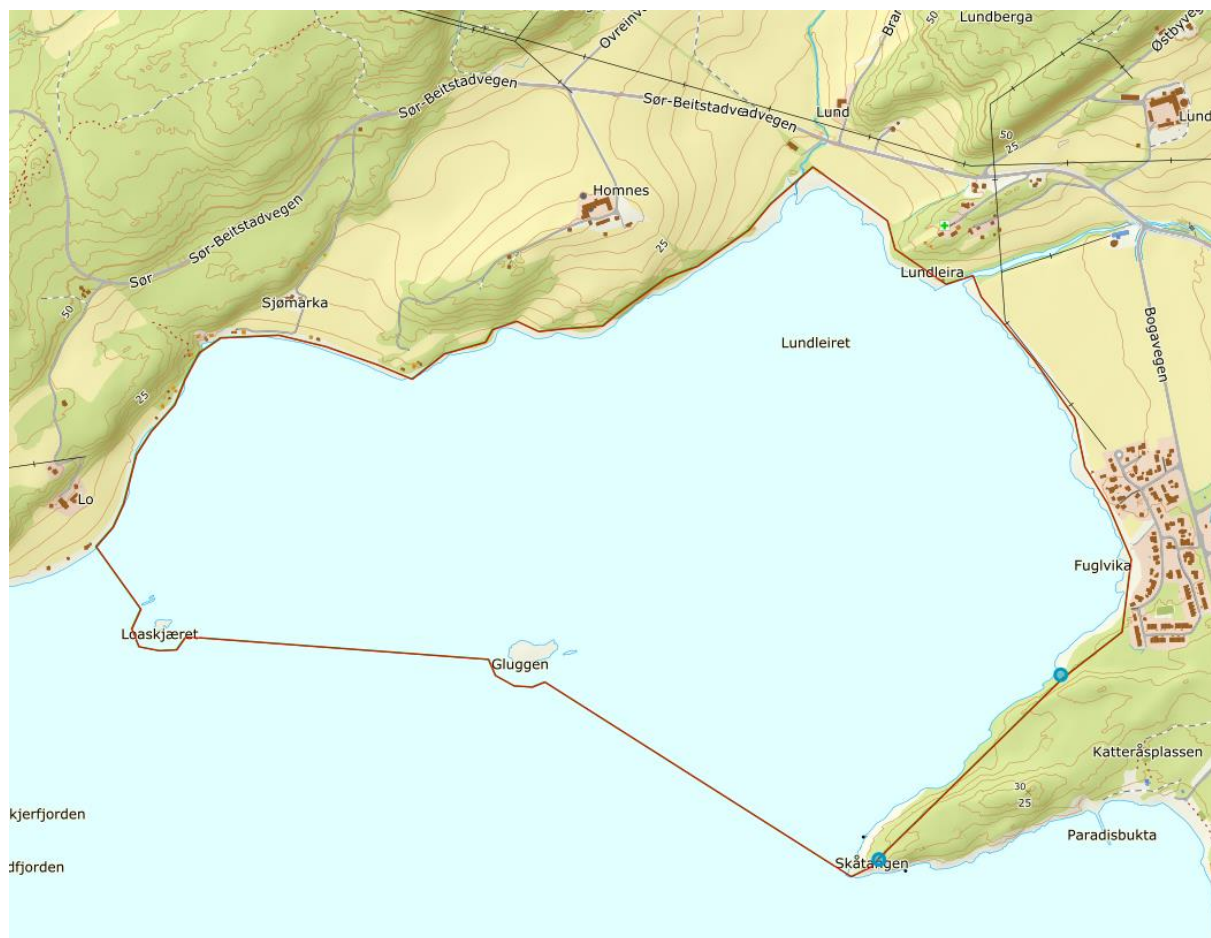
Tabell 1. Oversikt over hvor mange plakater som trengs i de ulike verneområdene. Prioritering er gitt på en skala fra 1 (høyest prioritert) til 3 (lavest prioritert).

Fuglefredningsområde	Prioritering	Antall plakater
Lundleiret	3	0-1 (ingen plakat fra før)
Vikaleiret	3	0-1 (ingen plakat fra før)
Bjørnga	3	1
Tynesfjæra	1	2
Alnes	3	0-1 (ingen plakat fra før)
Falstadbukta	2	2
Vinnan og Velvangen	2	2
Vikanbukta	2	2

Figur 2. Eksisterende informasjonstavle ved Vinnan og velvengen fuglefredningsområde. Foto: Erlend Skutberg

Vedlegg 1 – kart Lundleiret

Figur 3. Blå flekker markerer bålplasser i området. Det kan være aktuelt å sette opp en informasjonsplakat på en av disse plassene.

Vedlegg 2 – kart Vikaleiret

Figur 4. Blå flekk markerer sted hvor det kan være aktuelt å sette opp en informasjonsplakat.

Vedlegg 3 – kart Bjørga

Figur 5. Blå flekk markerer hvor det står infoplakat per nå. Plakaten skal erstattes på sikt.

Vedlegg 4 – kart Tynesfjæra

Figur 6. Blå flekker markerer hvor det står infoplakater i dag. Disse skal erstattes med nye plakater.

Vedlegg 5 – kart Alnes

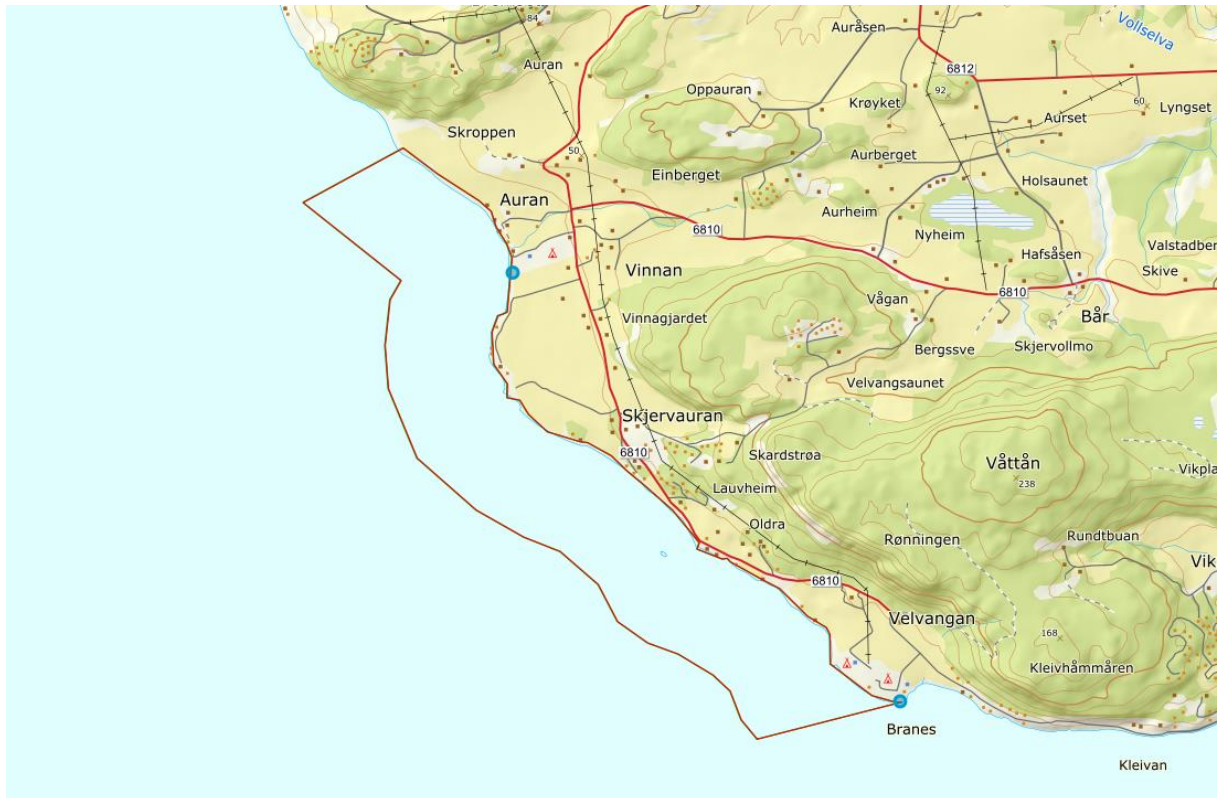
Figur 7. Blå flekk markerer hvor det kan være aktuelt å sette opp en informasjonsplakat. Det er relativt lite ferdsel i området og tiltaket er derfor ikke høyt prioritert.

Vedlegg 6 – kart Falstadbukta

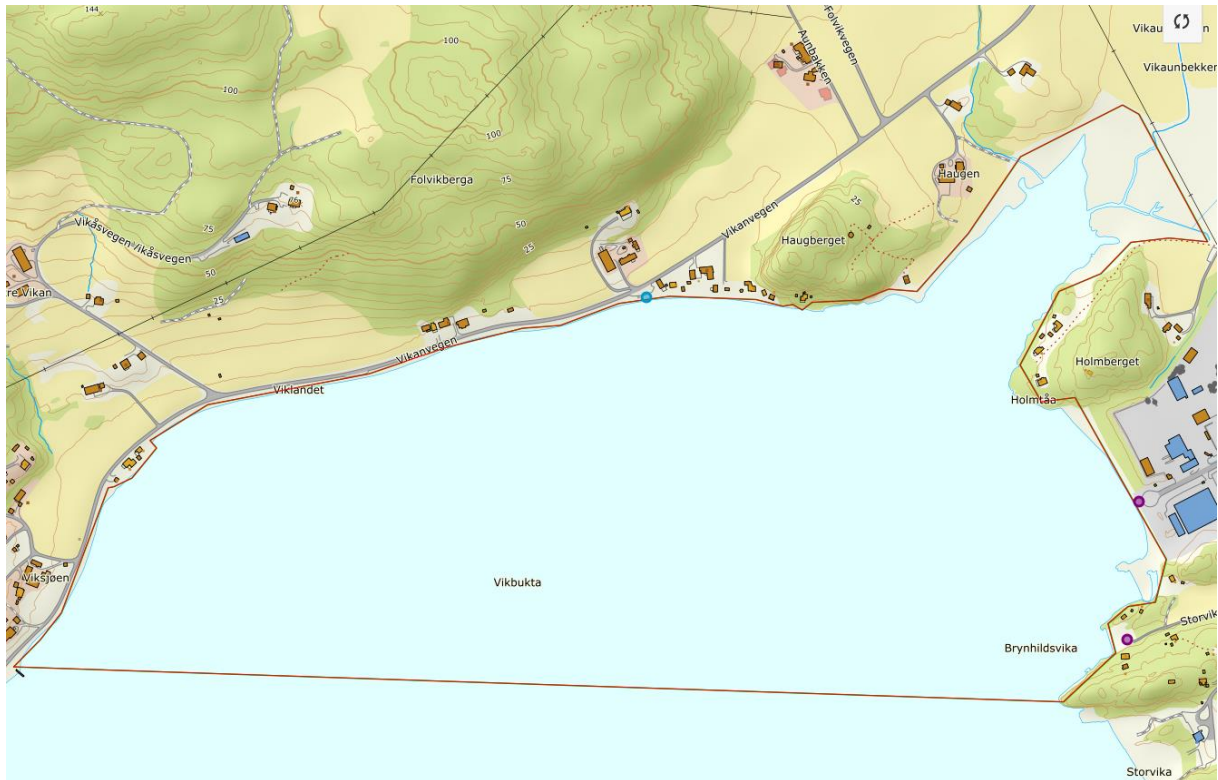
Figur 8. Blå sirkler markerer hvor det står infoplakater per nå. Disse skal byttes ut på sikt.

Vedlegg 7 – kart Vinnan og velvangen

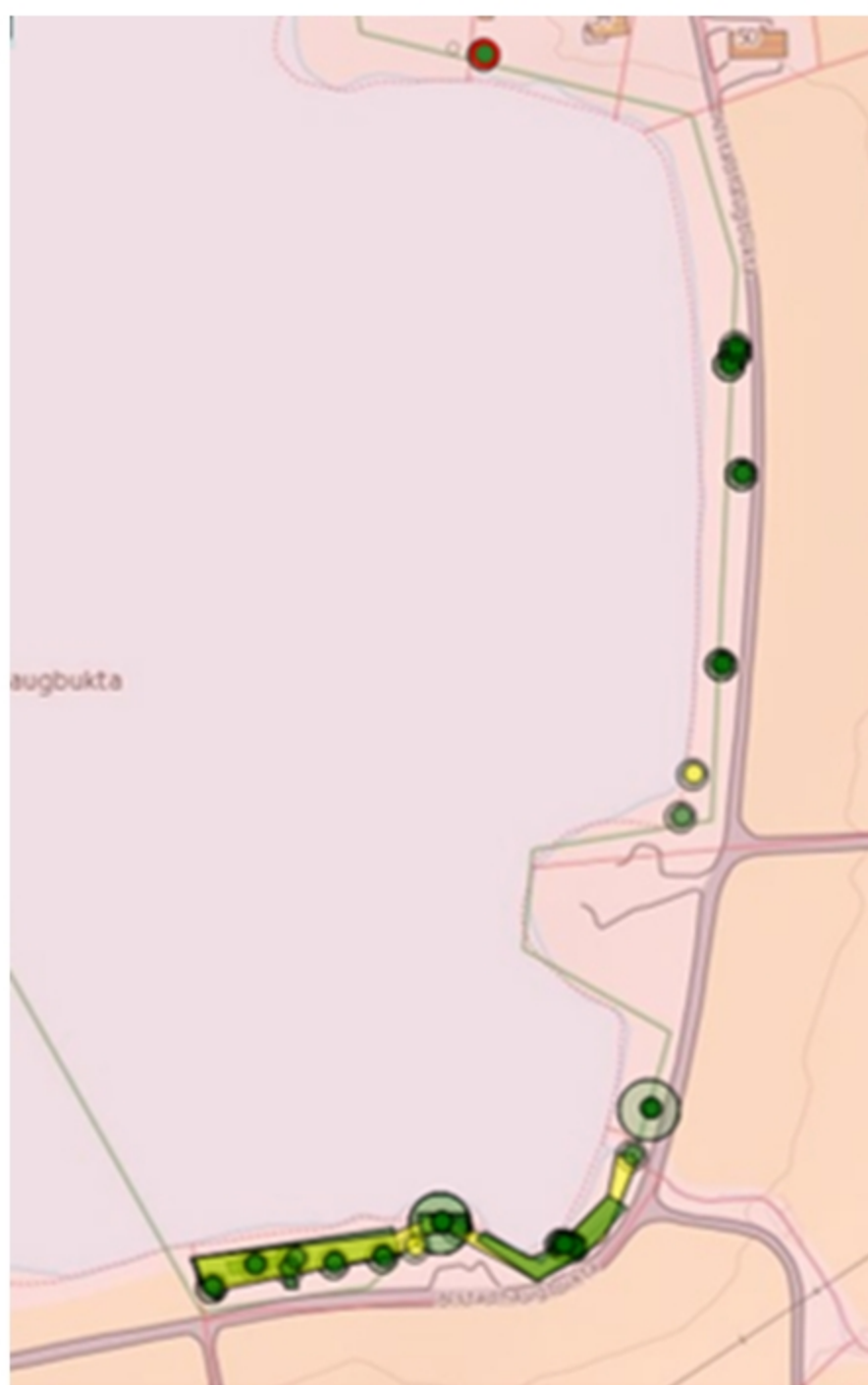

Figur 9. Blå flekker markerer hvor det står informasjonsplakater per nå. Disse skal byttes ut på sikt.

Vedlegg 8 – kart Vikanbukta

Figur 10. Blå flekk markerer hvor det står infoplakat i dag. Denne skal byttes ut på sikt. Det kan i tillegg være aktuelt å sette opp en ny infoplakat ved en av de lilla flekkene.

Rynkerose

Kjempespringfrø

Trondheimsfjorden

CONVENTION ON WETLANDS
(Ramsar, Iran, 1971)

Legend

 Trondheimsfjorden Wetland Systems

Land cover inside Reserve

Land occupied by agriculture
 Peatland
 Water

Coniferus forest

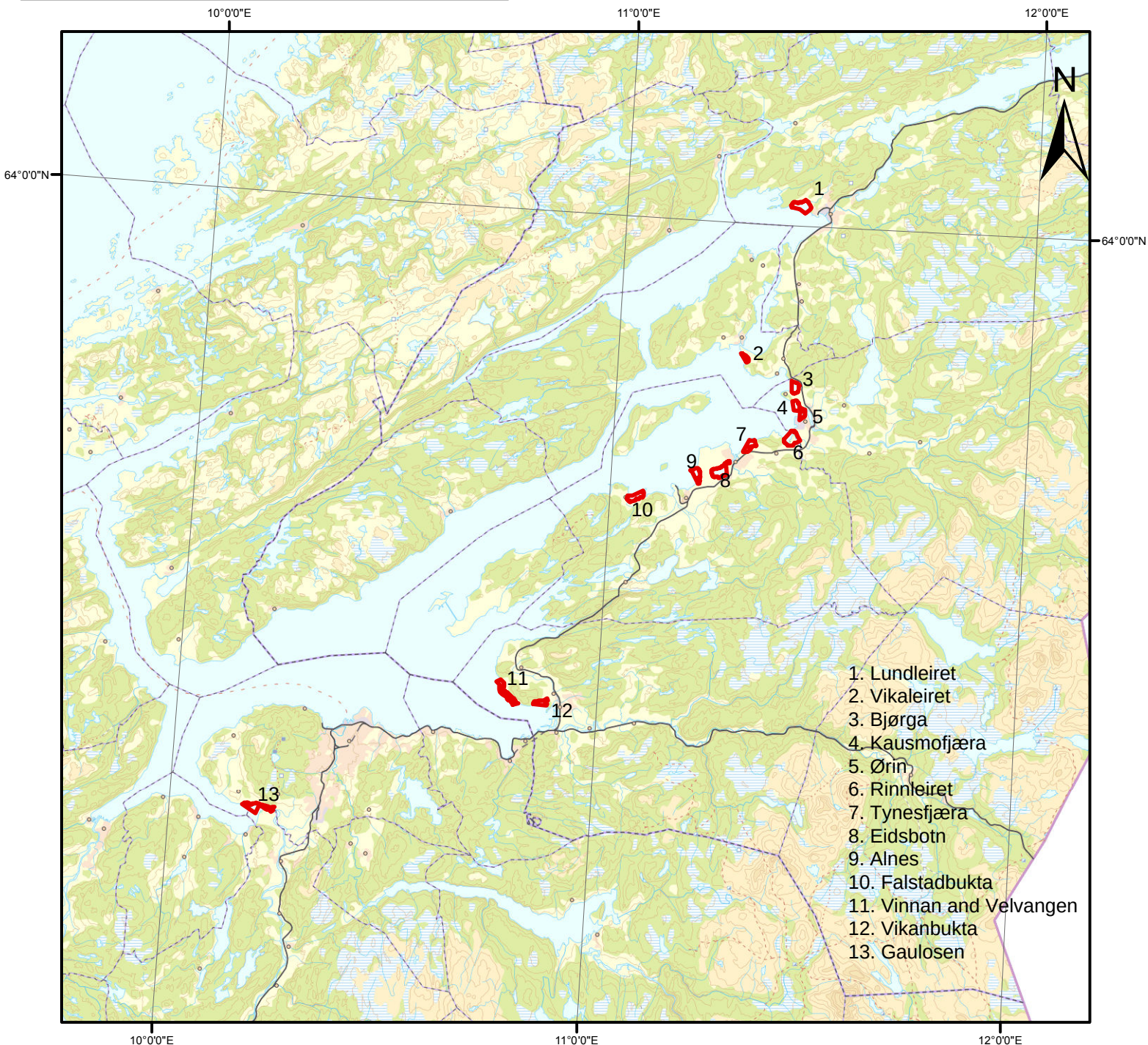
Mixed forest

Broad-leaved forest

Sparsely vegetated areas

Scale 1:661 397

Meters
10 000 5 000 0 10 000 20 000 30 000

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG

Statens hus, Strandveien 38, Pb 2600, 7734 Steinkjer | fmtlpost@fylkesmannen.no | www.fylkesmannen.no/trondelag

